

1. Inleiding

Eind vorig jaar heeft het ministerie van OCW cijfermateriaal beschikbaar gesteld over jongeren in kwetsbare positie (startset). Dit jaar zijn hier factsheets en een loopbaanmonitor aan toegevoegd. In deze memo staat de relevante informatie voor RMC-subregio Eem (58% van de kwetsbare jongeren komt uit subregio Eem). Cijfers uit de factsheets en de startset is opgesplitst naar RMC-subregio Eem in plaats van RMC-regio Eemvallei. Dit is gedaan door alle cijfers van de regiogemeenten bij elkaar op te tellen. In de startset was het mogelijk om alle leerlingen van de gemeenten uit RMC-subregio Vallei eruit te halen.

2. Door- en uitstroom in RMC-subregio Eem

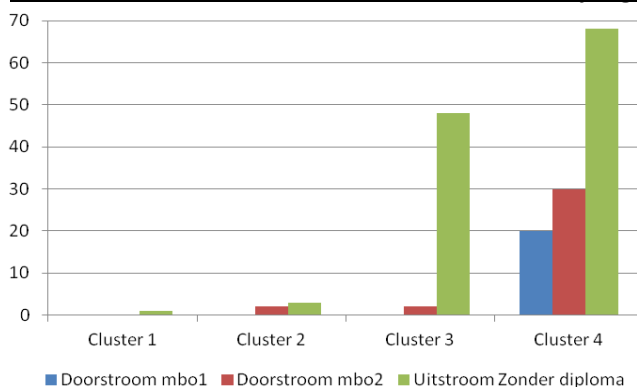
De cijfers gaan over jongeren tot 23 jaar die vanuit bepaalde onderwijsposities (pro, vso-profiel arbeidsmarkt en vervolgonderwijs, vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, mbo-1) in 2015-2016 uit het onderwijs zijn gestroomd of zijn doorgestroomd naar het mbo (naar niveau 1 of niveau 2) in schooljaar 2016-2017. Het zijn jongeren die in de RMC-subregio Eem wonen.

Tabel 1: Door- en uitstroom aantal kwetsbare jongeren van schooljaar 2015-2016 naar 2016-2017 uit subregio Eem (bron: startset)

	Doorstroom		Uitstroom		Totaal
	mbo 1	mbo 2	Met diploma	Zonder diploma	
mbo1	24	65	34	17	140
pro	20	54	0	72	146
vmbo-bbl	14	388	4	5	411
vso	20	34	0	120	174
Totaal	78	541	38	214	871

- 71% van de kwetsbare jongeren stroomt door naar een vervolgonderwijs, 29% stroomt uit het onderwijs.
- 49% van de leerlingen van het pro, 69% van het vso, 36% van mbo1 en 2% vmbo-bll stroomt uit het onderwijs.
- 63% van de jongeren die een mbo1-opleiding gaan doen, doen een bol-opleiding. Bij mbo2 is dit 69%.

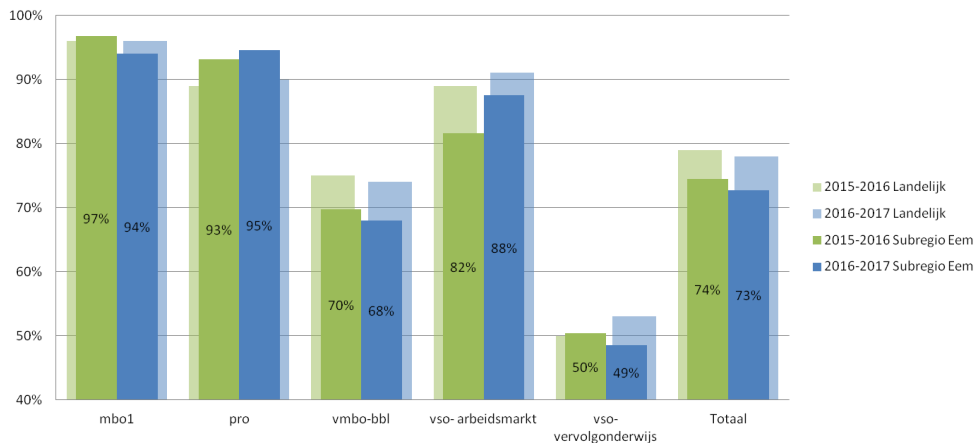
Grafiek 1: Door- en uitstroom aantal kwetsbare jongeren uit het vso uit subregio Eem (bron: startset)



- Van de leerlingen die uit het vso komen, komt 68% uit cluster 4 en 29% uit cluster 3. De rest komt uit cluster 1 en 2.¹
- De doorstroom vanuit het vso naar vervolgonderwijs komt voor 86% uit cluster 4.
- 42% van de cluster 4-leerlingen stroomt door naar mbo1 of mbo2.

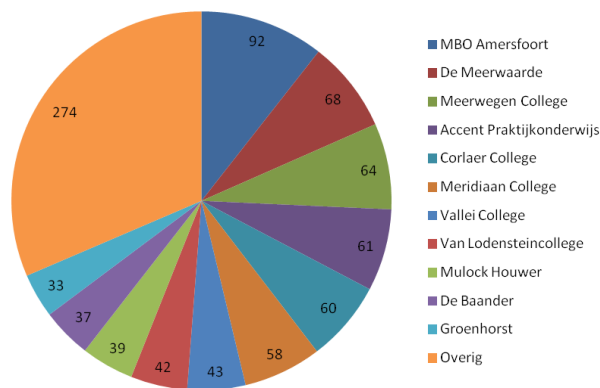
¹ Cluster 1: blinde, slechthorende kinderen; Cluster 2: dove, slechthorende kinderen; Cluster 3: motorisch gehandicapte, verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen; Cluster 4: kinderen met stoornissen en gedragsproblemen.

Grafiek 2: Percentage jongeren in kwetsbare positie RMC-subregio Eem vs. landelijk (bron: factsheets)



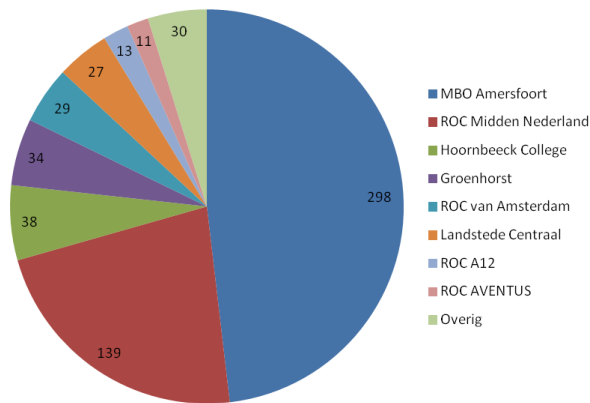
- 94% van de mbo 1-leerlingen in RMC-subregio Eem zijn kwetsbaar in het schooljaar 2016-2017. Dit zijn jongeren die de overstap maken naar mbo1, mbo2 of uitstromen uit het onderwijs. Het is op dit niet duidelijk wat de overige 6% gaat doen.
- Vergeleken met het landelijk gemiddelde zijn er in 2016-2017 over het algemeen 5% minder kwetsbare jongeren in de regio, behalve bij de groep jongeren die uit het pro komen (>5%).
- In vergelijking tot schooljaar 2015-2016 neemt het percentage kwetsbare jongeren toe bij het pro en vso profiel arbeidsmarkt. Bij mbo1, vmbo-bbl en vso profiel vervolgonderwijs neemt het af. Hier zijn nog geen conclusies uit te trekken. Daarvoor moeten we de cijfers komende jaren blijven volgen.

Grafiek 3: Voor de overstap (2015-2016): aantal kwetsbare jongeren naar onderwijsinstelling (bron: startset)



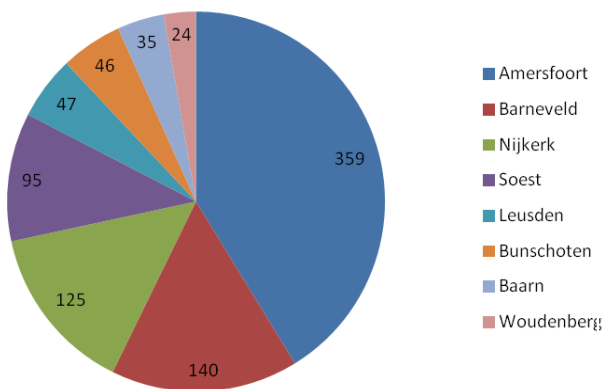
- Van alle jongeren die de overstap naar vervolgonderwijs of zijn uitgestroomd in 2016, komt het grootste deel bij MBO Amersfoort vandaan (8%).
- De kwetsbare jongeren wonend in RMC-subregio Eem stappen vanaf 71 verschillende scholen over naar vervolgonderwijs of stromen uit het onderwijs.

Grafiek 4: Na de overstap (2016-2017): doorstroom van aantal kwetsbare jongeren naar onderwijsinstelling (bron: startset)



- Van alle kwetsbare jongeren die de overstap hebben gemaakt naar vervolgonderwijs, komt 48% bij MBO Amersfoort en 22% bij ROC Midden Nederland terecht in het schooljaar 2016-2017.
- Rond de 18% van de jongeren gaat onderwijs volgen buiten de RMC-subregio Eem.

Grafiek 5: aantal kwetsbare jongeren naar woongemeente (bron: startset)



- 41% van de kwetsbare jongeren komt uit de gemeente Amersfoort.
- De percentages zijn vergelijkbaar met de totale door- en uitstroom van leerlingen per gemeente.

3. Belangrijkste conclusies landelijke Loopbaanmonitor schooljaar 2010/11

Door het ministerie van OCW is een loopbaanmonitor ontwikkeld om meer zicht te krijgen op hoe het jongeren in een kwetsbare positie na de overstap naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt vergaat. Alle jongeren in een kwetsbare positie in Nederland van cohort 2010/11 zijn 5 jaar lang gevolgd.

Belangrijkste resultaten:

Na 1 jaar:	Na 5 jaar:
<ul style="list-style-type: none"> – 93% van de jongeren is in beeld in het onderwijs, arbeidsmarkt of zorg. De overige 7% is niet in beeld of komt niet uit de beschikbare bronnen. – 70% van de jongeren volgt nog steeds onderwijs en 12% werkt. De rest zit 'inactief' thuis zonder werk en opleiding, een klein deel ontvangt een uitkering. – De vso'ers die naar mbo1 (57%) en mbo2 (40%) en uit het onderwijs (53%) zijn gegaan ontvangen de meeste zorg. 	<p><u>Diploma</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – 60% van de jongeren heeft een startkwalificatie gehaald. – Jongeren uit het pro waren bijna even succesvol in het halen van een startkwalificatie en/of werk vinden en houden van werk als jongeren afkomstig uit vmbo-bb. – Jongeren uit het vso hebben vaker geen diploma en werk dan jongeren uit het pro en vmbo-bb. – Een mbo1- of mbo2-diploma geeft een hogere kans op arbeidsdeelname dan geen diploma. – Jongeren die in 2011 het pro of het vso verlieten keren meestal niet meer terug in het onderwijs, dit in tegenstelling tot de jongeren die na vmbo-bb het onderwijs verlieten. Zij switchen 2 of meer keer tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs. <p><u>Werk/uitkering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – 40% volgt nog steeds onderwijs en zo'n 30% heeft werk. – De participatie (onderwijs of werk) is gedaald van 79% in 2012 naar 67% in 2015. Het aantal jongeren dat zorg ontvangt is onbekend. De grootste groep die geen onderwijs, werk of uitkering hebben is absoluut de groep die van het vmbo-bb naar mbo2 gaat (zo'n 2000 jongeren) en percentueel de vmbo-bb-leerlingen die uit het onderwijs gaan (30%). – Jongeren gestart met een bbl-opleiding hebben vaker werk dan jongeren met een bol-opleiding. – Van alle niet-schoolgaande jongeren 44% in 2015 12 uur of meer per week. Hiervan heeft het overgrote deel een arbeidsovereenkomst. – Van alle kwetsbare groepen ontvangt in 2015 gemiddeld bijna 40% een uitkering, hiervan ontvangt 78% Wajong.

4. Knelpunten

- Het is lastig om conclusies te verbinden aan bovenstaande gegevens. Hiervoor moeten de jongeren in regio Eem langer gevolgd worden en hebben we meer informatie nodig over de onderliggende casuïstiek en namen en rugnummers.
- Het is niet mogelijk om te zien wat de leerlingen zijn gaan doen die het onderwijs hebben verlaten en of zij een duurzame toekomst hebben, zoals dagbesteding of een langdurige baan. Tot de wetswijziging is het niet mogelijk om inkomensgegevens aan de lijst JIKP te koppelen.
- Het is nu alleen mogelijk om terug te kijken. De startset van het ministerie richt zich namelijk alleen op de jongeren die afgelopen schooljaar (2015-2016) zijn overgestapt. Hierin staan niet de jongeren die dit schooljaar (2016-2017) kwetsbaar zijn en waarvan wordt verwacht dat zij gaan overstappen naar een vervolgopleiding of uitstromen. Ook hier is nog geen wettelijke grondslag voor.

5. Bronnen

- RMC Factsheet Jongeren in kwetsbare positie, Schooljaar 2016-2017 (voorlopig - april 2017)
- RMC Factsheet Jongeren in kwetsbare positie, Schooljaar 2015-2016 (definitief - mei 2017)
- Loopbaanmonitor jongeren in kwetsbare positie cohort 2010/11 (juni 2017)
- Startset Jongeren in kwetsbare positie (november 2016)